

2018-04-20

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

Yttrande under item 11: Uppföljning av slutdokument efter Världskonferensen för Urfolk

Per-Olof Nutti

Fru Ordförande,

Jag talar i egenskap av president för Sametinget i Sverige, som representant för Sametingen i Norge, Sverige och Finland och Samiskt Parlamentariskt Råd såväl som Samerådet.

Finland, Sverige och Norge röstade alla för antagandet av FN:s Urfolksdeklaration. Alla tre regeringar har bekräftat sina åtaganden att sträva mot målen i deklarationen genom att år 2014 anta slutdokumentet vid Världskonferensen för Urfolk.

I slutdokumentet förklarar staterna sitt åtagande att i konsultation och samarbete med urfolken, vidta nödvändiga åtgärder på den nationella nivån, inklusive lagstiftning, policydokument och administrativa åtgärder, för att uppnå syftet med deklarationen.

Staterna fastslog vidare sin intention att samarbeta med urfolk för att utveckla och implementera nationella handlingsplaner, strategier eller andra åtgärder för att uppnå deklarationens syfte. Fram till idag har varken Sverige, Finland eller Norge antagit sådana planer eller strategier. Vi hoppas att de åtaganden som utlovats kommer att fullföljas.

På den regionala nivån är det svårt att undvika att nämna den Nordiska samekonventionen, som lagts fram av regeringarna i Sverige, Finland och Norge för sina respektive sameting den 19 februari 2017. Sametingen har ännu inte "ratificerat" eller "godkänt" texten i konventionen. Vi kommer inte att acceptera en konvention där självstyre och självbestämmande genom sametingen inte försäkras, och inte heller en konvention som inte går i linje med Urfolkdeklarationen (UNDRIP). Vi förväntar oss att kunna rapportera status på detta ärende vid Permanent Forums 18:e session.

Vi har deltagit i processen som leddes av ordföranden för FN:s generalförsamling för att öka deltagandet av urfolkens representativa institutioner, men känner oss provocerade av medlemsstaternas ovilja att hålla fast vid UNDRIP:s principer om konsultation i god tro. Min kollega, president Aili Keskitalo, tog upp detta problem i dialogen med ordföranden häromdagen. Vi skulle vilja att våra representativa organ hade samma rätt till deltagande som majoriteten observatörer i FN. Endast genom deltagande i relevanta FN forum, kan FN ta itu med och lösa problem som påverkar urfolken. Ett gott exempel skulle vara de kommande förhandlingarna om att etablera en urfolksplattform under FN:s klimatkonvention.

Vi förväntar oss att ordföranden för FN:s generalförsamling ska göra allt i sin makt för att säkerställa att de regionala konsultationerna verkligen äger rum de kommande åren, så som särskilt utpekats i generalförsamlingens resolution.

Tack för uppmärksamheten

Översättning till svenska: MEN